

Елин Пелин

Мичето

– Та ще ти кажа, госпожа, дойдох само с доброжелателна цел. Съседи сме и се радвам, че така бързо станяхте възможни хора. Откак мъжви зае голяма служба, гледам, всичко ви тръгна на добро. Пък и партията му се задържа на власт, та може още по-добро да бъде. Истина, и хората говорят, и вестниците писаха за някакви си там гешефти, но обществото е невероятно към тая работа, пък и министърът ви приятел – всичко си е по ред и няма що да му берете грижата. Кой ли у нас, без извинение, се е издигнал и закрепил, да му не завидят и да го не очернят! Как е Мичето? Къде е? На курорт била. Обажда ли се? Па гледам го Мичето ваше, станало една такава богиня. Израснала, оформила се, стъпя като царица. Не мога да ѝ се нарадвам. Пък и дрехи от хубави по-хубави сте ѝ направили, Всеки ден с нова рокля, с нова шапка, пък обуца, обуца, де ги намери толкоз хубави и толкова елегантни! С вкус голям е Мичето, няма що да му се каже.

Само че, госпожа, рядко я виждам. Тя в къщи като че не си стои. Чувам, се по сладкарници, се по Царя, се с младежи кавалери, по кина, по театри. Кога спи, кога яде, думам си, това хубаво момиче? Ама нали е младо, кипи от сили...

Та много лошо почнаха да говорят, госпожа. Завиждат ѝ. Срещат я се с богати кавалери. С автомобили я разхождат по околността и затова ѝ завиждат. Попаднала в среда интелигентна, дано щастието ви помогне, да ви влезе подобен зет в къщи.

Обичам Мичето, госпожа, и дойдох с доброжелателна цел, да ви обърна внимание. Пазете я таз хубавица, защото всякакви хора има и младежта се разюзди много. Видях я, отдавна беше, в една сладкарница. Гледам я и не можах отведнаж да я позная. Какво направило пустото Миче с това хубаво свое лице! Обърнете ѝ внимание, госпожа. Защо така се е нацапала с мазила, с помади, просто физиономия не останала по нея! И защо си е така проскубала хубавите вежди? Вдигнала ги, изтеглила ги, японски фасон. Че по що им харесва тоя японски фасон на хубавите момичета, та се правят на карикатури. Пък и как си беше начервила устата, госпожа, тия хубави уста като чашки, заприличали на червива рана. Обърнете внимание, госпожа! То наистина това е модерно. Модерно, но за любов по улицата и по сладкарниците, ама за домашно употребление такива уста са просто за погнуса. Хубавото Миче! Щях да стана да ѝ кажа, ама хайде, рекох си, пред кавалери не бива. По-добре да обърна внимание на майка ѝ. Ние, по-възрастните, по се разбираме. Пък и друго, госпожа, ще ви обърна внимание от доброжелателство. Гледам, че хубавото Миче – пуши. Че кога се научи да пуши? Баща н не

пуши, тя да пуши. Гледам я, кръстосала крак връз крак, та чак кюлотите ѝ се виждат, да прощаваш, и като почнала цигара след цигара, цигара след цигара – как му се главата не замая, как му не прилошее.

Пък кавалерите ѝ едни млади, хубави момчета – весела компания, че смях, че закачки, че шепнене, чепобутване... просто прекалено. Един до нея притисна, се беше и я стопил с очите си. А Мичето, нали е хитра, яде го с погледа, та го погубва.

Питам, кой е тоз. Поет, думат ми. Боже, опази я, рекох, на поет в ръцете да не влезе. Ще ѝ засуче някое стихотворение, та ще замае главата на момичето. Пък тя, чувствителна душа, ще възпламене от вълшебните лъжливи думи и стихчета, и ето ти последствия... Пък кой ще отговаря?

Майката на Мичето слушаше дотука с видимо търпение, ала душата ѝ кипеше от негодувание и там като в голяма тенджера се варяха живи змии.

Но тук вече варивото преля. Тя пребледня, скокна и се обърна със свиреп поглед към своята доброжелателна съседка.

– Вие, госпожо, не сте дошли тук от доброжелание вие сте дошли да ми тровите душата и да ми черните момичето. Как смеете да говорите вие такива безобразия по адрес на нашето Миче? Мичето е свободен човек, всестранно развита и може да прави каквото си иска! А това, което говорите, е клевета. Моето Миче не е кукувица, а човек. И тя има нужда от общество, от хора и, слава богу, обществото, в което тя се движи, прави чест не само на нея, ами и на нас. Видяла си защото не прави нищо скритно. Животът ѝ е налице. Гледай и критикувай. Не се крие по къшетата, защото не върши нищо срамно.

Набелена, начервосана! Че кой не е набелен и начервосан в днешния век? На, и вие самата, не си виждате възрастта и набръчкания сурат, ами сте се напудрила като котка в пепелище.

Ходила по Царя! Че моето Миче от дете е тръгнала по Царя. Всеки ден с количка съм я разхождала, да привикне на хора. По Царя ще ходи, няма да ходи по Кюлюците и по Булина ливада, да се люби с комунисти като твоя непрокопан син. Да ме извините, госпожа, знам де ви боли, но няма да ви го кажа. Завист ви яде, черна завист... И аз ви моля да напуснете още сега къщата ми, да ви не гледат очите ми!

Доброжелателката скокна.

– Така ли! Така ли оценявате моето добро дело! Да знаех, нямаше да ви пристъпя прага... Но сега, понеже ме предизвиквате, аз ще ви кажа всичко. Къде ви е Мичето от двадесет дена, а? На курорт ли е, а? На

курорт ли е? Вие разправяте, че е на курорт у нейна приятелка в провинцията. Сама не знаете къде е. Пък аз знам и ще ви кажа! Знаят го всички: Мичето е в Майчин дом. На хубав курорт е Мичето!

Отведнаж майката на Мичето падна на колене.

– Сестро, мълчи, мълчи, мълчи, моля ти се. Ни дума. Не ни погубвай! Лошо е модерното време... Да мълчим, да таим, да покриваме. Това ни е задачата на нас, по-възрастните.

И тя почна през сълзи да я дърпа за дрехата, да моли, да плаче и да повтаря:

– Сестро, мълчете, мълчете, запазете ни честта... Честта ни запазете!

КРАЙ

© 1936 Елин Пелин

Набиране: Георги Величков
Източник: Словото

Публикация:

Елин Пелин. „Събрани съчинения в шест тома“, Том трети; „Български писател“, С. 1977. Под редакцията на Тодор Боров, Кръстьо Генов и Пеньо Русев.

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/5385>]